KRONIKA
měšťanské školy v CHRASTAVĚ

Měšťanská škola v Chrastavě

PAMĚTNÍ KNIHA ŠKOLY

Na soutoku bystřiny Jeřice s potokem Pitkovským, Malýšovským a Jílovným při jejich ústí do Nisy Lužické a na křižovatce starých stezek z Liberce do Litoměřic a z Frýdlantu do Jablonného vznikly již pradávno tři obce Chrastavy: Chrastava město, Chrastava Dolní a Chrastava Horní.

Kdy která založena, není přesně zjištěno. Jisto jenom je, že celé Chrastavsko bylo již před více než 2000 lety obydleno slovanskými Langy, původky nynějších Lužických Srbů, kteří pronikali bez odporu mezi Boje i Markomany jak nám to dosvědčují popelnicová pole typu lužického.

Jméno Chrastavě dáno podle lužického hkrast, t.j. chrast – listnatá křoví, houští. Ta Chrastava měla měla proj původně jméno „u chrastu", latinsky Crastania, Kraczania, něm. Kratzau, odvozené od srbského „Hkrástava". Vyskytuje se i tento tvar: Kruzow, Kracawa (Sommer l.c. II-285), Kracrawa (Schaller l.c. IV. 283), Hkrastawa (černá rolle), Chrást (Rohn: Frýdlantská kronika 72).

Že pravděpodobně, že časy po založení hradu Hamštejna, kol r. 940, vznikla i Chrastava.

Začátkem XIII. století přivedeni sem zvýšení rychtáři míšeňští horníci ze starého Ledna, kteří chtěli Chrastavu přenést na Nové Ledno.

Farní škola byla v Chrastavě najisto za doby Karla IV. První farář se jmenoval Jan. –

Balbín uvádí chrastavského faru za kostel r. 1383. –

1347 vystavěl Jan z Donína u Bílého Kostela w/ ev. hrad Raymugen – Rajmund. –

Dle popisu diecese pražské (1344 – 1350) patřila Chrastavská farní obec k děkanátu žitavskému a tím k arcidiakonátu bolestavskému. Kostel stával v bývalé nynější „střelnice". Plebánem byl (1356) Martinus z Hanau, potom František z Ješova.

1390 prohlásena Chrastava městečkem poddaným pánům Ulsic – Grafenstein, Donínu.

Za husitských válek prošla tudy husitská vojska (1421 a 1428 cestou do Žitavy a Zhořelce a Chrastavu vypálila.

1449 byla již Chrastava částečně znovuvybudována.

1453 se připomíná první Horní Chrastava, kdežto Dolní se uvádí již dříve.

1467 je v Chrastavě opět kostel, tedy Dřevěný.

1520 zvolil se chrastavský II. Janem Chrastavy, vůdčí rod magistrát z měšťanostou, 12 staršími a 2 obecními staršími. Jak městu soudní právo,

znak a j. výsady, též právo k výkupu z roboty. Za něho jsou zakořeniko luteránství.

Od 1514 je zde farní škola.

1535 bylo v Chrastavě 50 čísel.

1566 se Chrastava nezúčastnila povstání proti vrchnosti jako ostatní v okolí, začež jí potvrzeny její výsady. Směla též od r. 1567 užívat razítka „sigillum civitatis Czacoviensis".

1570 měla již 130 domů.

1568 obdržela právo tržní, vinopalné aj.

1574 povolil Rasmilián Chrastavě nová privilegia a znak. Měla právo dvou trhů výročních a čtvrtečních trhů týdenních.

1576 byl v Chrastavě první evangelický pastor.

1581 upraven znak města císařem Rudolfem II. na dnešní podobu. –

1586 vystavěna kamenná věž kostelní místo dřívější Dřevěné. –

1588 patřilo k farní osadě 2175 duší z Horní a Dolní Chrastavy, Výrovské, Nové Vsi, Markmína, Suché, Andělské Hory, Bílého Kostela, Kamenné Hůrky, Větkova, Vůchanic a Kulichova.

1590 zde zemřelo morem 160 lidí.

1595 zřízeny provodní t. zv. „Zbraslavy" (na pramenu Křemžeřice): 14 domů se zbraslavou a provazem.

Koncem XVI. století byl v Chvarstanu kantorem evangel. Melchior Gahler 1597 a Eliáš Bernodt (1598-1602). Po něm vyučoval na škole v Chvarstanu kantor a městský písař Zachariáš Heinman z Bělehradu po 4 léta.

1613-21 kantorovat zde Mikuláš Lichtner.

1621 nespravedlností jakéhosi šinka vyhořela Chvarstana.

1623 - 16.12. volil poslední luteránský pastor z Chv. -

1631 zde zmizelo 10.000 lidí z Chvarstanu. -

1634 Chvarstana vypleněna. -

Za třicetileté války mělo mnoho zkoušek. 1642 bylo Chvarstany vypáleno 68 domů a 1644 opět švédskými vojsky zmoženo velký požár.

1646 vystavěna radnice.

1651 připravil zpráváčkyně a tím i Chvarstana Trautmansdorfové. Těchto opustilo Chvarstanu a okolí 557 osob pro víru.

1675-91 byl zde prvním známým kantorem katolickým August Tippelt, který vyučoval prandějnadobně jíp ve zvláštní školní budově.

1679 je zde 714 lidí. - 1653 bylo pouze 77. -

1679 zabit v „Ježíškově" zemi poslední medvěd. -

1680 vystavěna na náměstí kašna. - (z válečných, že město bylo zdobeno mnoha náklady)

1686 zřízen zde řemeslnický cech. -

1690 procítěno v Chvarstanu a okolí zemětřesení. -

1691 bylo zde již 829 obyv. - farní osada měla 1175 duší. -

1704 dostal zpráváčkyně V. Gallas. -

1717 zabit blesem kantor Gabriel Koleel. -

1723 měla Chvastava 923 obyvatel.–

1732 zřízen na náměstí mramorový sloup.–(socha Panny Marie – žákem ch. Brana).–

1737 = 163 domů + 1061 obyvatelů.–

1741 postavili zde ve 3 hodinách Prušáci. Žádali vytvrzené dodávky a výpravné. Tj. zde prvně sázeny brambory.–

1746 říká se zřízení školy Fr. Xaveriem Schwertner z Křižan.

1757 plenili Prušáci Bony v Chvastavě.–

1766 zastřelena zde poslední vlčice.–

1783 povolil Josef II. místo 3. výroční trh.–

1788 (5. května) položen základní kámen ke školní budově (nyní Muzejní ul., čís. 125 – (městská knihovna)).– 29.12.1788 se již v budově vyučovalo. Budova stála 3516 zl 47¼ kr.

1683 stihla se zde hrozná bouře s krupobitím, že ještě 7. dne ležely kroupy a voda se rozlila po okolí tak vysoko, že se lidé zachraňovali v prochodech a na půdách.–

1789 zavedeno opakovací vyučování.–

1811 při státním bankrotu: za 100 papírových zl se platilo pouze 20, později 8 zl.–

1812 měla Chvastava 257 domů.

1821 měla Chvastava dvoutřídku.–

1828 vystavěna kovárna v Hl. Chv. na zpracování kovely.

1829 zvětšená škola.–

1832 zuřila v Chvastavě cholera.–

1836 škola rozšířena na trojtřídní.– Otevřena poštovní expedice.–

1868 vystěsen nový hostec postavený za 45.000 zl.

1870 rozšířena škola na pětitřídní. – T. r. začaly první z těžení přípravky. –

1874 měšťanská škola v čp. 203.

1876 rozšířena obecná škola na 10třídní.

1881 kolaudace nové školy (nyní obecná na náměstí) 46.700 zl.

1880–81 je ve školní statistice 30 dětí české národnosti.

1883 zřízena pokračovací škola průmyslová, zrušená s Lhakovskou.

1886 otevřen nový hřbitov. –

Do továrny 1892 vystavěné firmou „Cichorius" přijato české dělnictvo.

1894 zřízena na poště telefonní stanice. –

1897 kolaudace nové školy (Chlapecké), kde je nynější škola měšťanská. Za 110.715 zl. 66 kr. –

1. února 1847 nastoupili v Chrastavě c. k. úředníci okresní a soudní. Soud zde zřízen 1850 a trval až do r. 1946, kdy jeho agenda přenesena okresním soudem v Liberci. Nyní je v Chrastavě pouze přidělený soud s 1 úředním dnem v týdnu. Zůstala zde pozůstalá knihka, vedává se legalizace a vidimace. Jako první v republice započato zde s pracemi pro zahrnování kanalizovaného majetku.

1848 (19.3.) vyhlašována i zde konstituce a zavedena národní garda o 14 setninách. –

Pro soud a okresní úřad prostavena zde krásná budova r. 1911. Okresní úřad byl odtud v květnu 1947 přestěhován do Liberce. V bývalé věznici zdejšího okresního soudu bylo až do konce r. 1946 internační středisko pro Němce, určené k odsunu.–

1853 měla Chrastava 2931 obyvatel. 1856 zavedena zde výroba sukna a kristolů.

1858 jel první vlak ze Žitavy do Liberce.

1871 prvně zde stávkovali dělníci pro zvýšení mezd a snížení pracovní doby.–

1872 zde vydána nařízena městská.–

1873 zakázána městská spořitelna.–

1896 zde zřízena strojovna, ze které prak v první republice vznikl úřad pro zprostředkování práce, za okupace pracovní úřad a po osvobození úřad ochrany práce.–

1906 zde otevřeno muzeum.

1905 (5.XI.) ustavena „Dělnická tělocvičná jednota „Svornost“. Čítala 50 členů.–

1906 založena místní organizace politická – soc. dem.– Čeští se scházeli v místnostech hostince „U mušky Kolouše“ (nyní Praha).–, kde měli jeviště, pořádali večírky a výchovné kursy.–

1910 zjištěno soukromým sčítáním v Chrastavě, Dolní Chr. a Horní Chr. 1.100 Čechů. Chtěli tedy návrh na zřízení české školy. Že nedošlo pramatrvali na svou

mateřskou řeč, vidno z toho, že 5.1.1913 zařadila J.T.J. kurs čtení a psaní jazyka českého. Kromě to, že chtěli dáti dětem aspoň základy psaní a čtení, tak zkoušeli příslušníci české menšiny od státních úřadů a od městského úřadu.

1913 dán do používání nový vodovod.-

1912 otevřena nová budova okresního chorobince.-

1913 otevřeno kino.-

Ze zdejších Čechů vstoupili ve světové válce 1914-1918 do legií: Emil Soldauf (mus.), Fr. Eis (mus.) a Jos. Bakal (protože přišel do Rudé armády).- Rudolf Němec z V. Vsi (franc.), Fr. Šupiš (it.), Vilém Nigrin (it.) a Fr. Tomáš (it.).- Fr. Šupiš, nar. 7.1.1898 v Chrastavě, byl jako italský legionář Rakušany zajat a 19.6. 1918 ve Sl. Štýru oběšen.- Za oblasti světové války poprvé stavba J.T.J. Rudolf Lenoušt. Obětem obdaleny pamětní desky. Po světové válce obrazem Chrastava českým nastalo teprve 2. ledna 1919.

24. května 1919 sestavena zde první česká kandidátní listina čsl. strany soc. dem. k volbě do obcí. Z 12 hlasy zvoleni Jos. Novařík, Jos. Čapek a Jan Šedo.

1919 zapsáno do české obecné školy 110 dětí. Žáci ve Praze navštíval od zpř. školního roku 1919/20 dvoutřídní obecnou školu v Chrastavě s českým jazykem vyučovacím.-

Pro vyučování vyvinen obnos č. 249 ve Větrovské ulici. Zatímním správcem školy jmenován nr. Bohumil Hausa (nar. 7. XII. 1890). Učitelka Anička Šikanová.

1920 – 21 pro prolouženu obecné školy vyvinena místnost v čp. 367. –

1. května 1923 prohlížen slavnostně nákladní trámem k nové budově české školy, stavba přerušena 12. 11. 1923

1921 napočteno zde 406 Čechů – ale v r. 1910 při sčítání vyvráceno sčítání napočteno zde a ve obvodu dvulých Chrastavách na 1100 Čechů. – 5. listopadu 1905 ustavena zde Č. T. J., 1927 zrušil.

1924 spojena Chrastava Dolní s Chrastavou městem.

1933 otevřeno městské koupaliště.

1937: Výnosem MŠO ze dne 7. června 1937, č. 64086/37 – I/3 byla v Chrastavě zřízena státní měšťanská škola. I. ročník byl otevřen 1. září 1937. Do té doby dojížděly děti do Hrádku. Do 1. roč. zapsáno 19 dětí. Ročník umístěn v budově české školy obecné.

Při volbách do obecního zastupitelstva v Chrastavě 12. 6. 38: čsl. nár. soc.: 88 hlasů, čsl. soc. dem. 216, komunist. str. čsl. 494, – něm. soc. dem. 120, – S. d. n. 2211 hlasů. –

1. září 1938 otevřen II. ročník měšťanské školy. Pod vlivem mobilizace byly asi od zač. školního roku rozhlašovány děti, které se s rodiči stěhovaly do vnitrozemí. Po vyhlášení mobilisace dovezeny i zbývající děti do Hradkovic.

Po obsazení Sudet německým vojskem byla zařízení české obecné a měšťanské školy vyhnáno, zčásti dáno do místních německých škol. Analova česká škola přeměněna na dětský útulek a opatrovnu. Ředitel měšťanské školy Kvaček odešel na turnovský okres, říční učitel obecné školy Bohumil Hanza byl nucen ztýrán. Zapůjčil učil v Josefovdole u Al. Velešani, kdo byl zatčen a do konce války vězněn v koncentračním táboře.

Děti českých rodičů, nebo ze smíšených manželství, jež byly přes zákazy, byly nuceny navštěvovat školy německé.

Pravda však zvítězila a květnová revoluce 1945 přinesla našemu národu po strašné Německu a hrozných obětech na životech našich nejlepších lidí a nenahraditelných obětech duchovních i materiálních opět svobodu. Důsledki mého utrpení odehrají tam, kam prosím je vypoj tahle: jdou „Heim ins Reich".

Hned v revolučních dnech přejímá a zajišťuje místní Národní výbor, složený ze pouze mnohých Čechů, v čele s předsedou Jaroslavem Šrotem, bývalý kromě jiného, pobočí školy a to bývalou českou, byv. německou dívčí obecnou a měšťanskou na náměstí a pobočí školní budovu čp. 381, bývalou to něm. chlapeckou obecnou a měšťanskou.

V této budově se ve druhém pololetí školního roku 1944/45 již nevyučovalo, protože zde byla ubytována maďarská vojska a ve konci německá uprchlíci z východu, po obsazení Ruská armáda. Ubytováním jmenovaných složek bylo poškozeno vnitřní zařízení učeben, tělocvičny, kabinetů, osvětlovacích těles i vedení a nábytku – okna vyhozena, skříně rozbity, prámy, vodi otlučeny. Lavičky v kabinetech zničeny, polámány a vyházeny na oknu. Archiv školy a učební knihy zničeny. Zůstalo jen několik katalogů.

V tomto stavu přejal školu počátkem června 1945 ředitel J. Šícha. K jeho zásluhám učinil MNV vše, co bylo tehdy času možno k opravě školy a zařízení a to nejen této budovy, která byla určena pro školu měšťanskou, ale i budovy školy obecné (na náměstí). Bývalá česká škola byla určena pro školu maleškou. Také tam prováděny opravy. Členové revolučního nár. výboru pracovali již za Rakouska na vlastní kůži, jak bylo zakázáno vyučování v českém jazyku a také již tehdy, již byly české školy zde i za první republiky. Proto také k zásluhám ředitele školy o obnovu budovy bylo řečeno: „Pro českou školu všechno". Od počátku června do konce prázdnin 1945 bylo částečně opraveno ústřední topení, rozšířeno vodovodní zařízení, opraveny zdi, vymalovány

účelný a chodby, zřízeny schodnové záchody na západním traktu budovy, opraven a udržován úřednou školní nábytek, zrovnány zřízeny kabinety, zřízena fyzikálně-chemická učebna, koupeny nové tabule, upraveny šatny. Dále z majetku Němců přiděleno pro školu množství věcí ze soukromých sbírek pro kabinety obou škol.

V budově, kde byl dříve ustanoven být ředitel školy, je již po několik let umístěno městské muzeum. Po jeho vystěhování budou v místnostech buď dílny a školní kuchyně, neb byt ředitele školy.

Otevření školy – úřadně – pro přiděleným zápisu českých dětí (německé nebyly přijímány) nastalo 1. července 1945 a to zatím 1 třída – výnosem ministerstva školství č. 9-62.785/45—II ze dne 30. července 1945. Stav žactva k 1.7.45: 22 chlapců + 19 dívek.

Školní rok 1945-46.

Vzhledem k tomu, že opravy na budově obecné školy nejsou dosud skončeny, je část obecné školy zač. školního roku 1945/46 vyučováno v budově školy měšťanské pod společnou správou ředitele měšťanské školy (řídící učitel obecné školy Rob. Ptáma má zdravotní dovolenou). Tento stav trvá do 15. dubna 1946.

Začátek roku. Z technických důvodů je začátek školního roku na obecných školách až 10. září 1945. 8. září byly svolány děti k zápisu. 10. září byl slavnostně zahájen školní rok ve vyzdobené největší místnosti školy za spolupráce rodičů žactva, místní správní komise, velitele zbylých posádky, Rudé armády a zástupců všech místních úřadů o kompromisní.

Učitelstvo: Ředitel školy: Josef Šícha.

na obecné škole: 1. třída: Marie Sovadinová
2. " : Helena Lehovská
3. " : Pavla Růžičková
4. " : Jiřina Kučerová
5. " : Karel Šír.

měšťanská škola: Činným odbornými učiteli: Josef Khaus, Jaroslav Smítka, František Kvasík a Jan Julíš byli při začátku školního roku Domů na vojenském cvičení při obranné hranici. Proto zpočátku vyučovali pouze: ředitel školy, Olga Julišová a řím.-katol. katecheta Josef Jirina. Jmenovaní učitelé, kteří vykonávali vojenskou službu se vrátili do školy v září a říjnu 1945.

Na začátku roku byly otevřeny 2 druhé ročníky, jeden třetí a čtvrtý a jednoroční učební kurs.

II. a ročník - třídní uč.: Josef Khaus
II. b " - -"- : Jar. Smítka
III. " -"- : Olga Julišová
IV. " -"- : Jan Julíš
Jnk. -"- : František Kvasík.

Žactvo 10. 9. 1945

		chl.	dv.	náboženství: č. k.	čsl.	čsl. ev.	bez v.
obecná škola:	1. třída	14	27	39	1	–	1
	2. "	14	14	25	2	–	1
	3. "	8	12	15	1	–	4
	4. "	15	13	13	7	4	4
	5. "	16	12	20	5	–	3
		67	78=145				

Všechno žactvo je české národnosti. Přijato do školy na "základě" prohlášení Ust. o národnosti.

na škole měšťanské:

	chl.	dv.	náboženství:				
I.	14	12	Ř. kat. 24	Čsl. 5	Čsl.-ev. -	bez vyzn. 1	
II.	14	16	15	1	-	-	
III.	18	16	31	3	-	-	
IV.	14	18	21	5	2	4	
Juk	8	10	15	1	1	1	

58 + 72 = 130

Všichni žáci jsou české národnosti.

Stav žactva 4. 10. 1945

obecná škola:

1. -	17 chl.	24 d.	= 41 celkem
2. -	12	11	23
3. -	9	13	22
4. -	18	12	30
5. -	15	14	29

145

měšťanská škola:

I. -	13	10	= 23
II. -	15	10	= 25
III. -	23	19	= 42
IV. -	10	13	= 23
Juk. -	18	16	= 34

147

Počet žactva na měšť. škole na konci roku 1945/46:

II. a	14	chlapců	15	dívek - celkem	29 žáků
II. b	13	"	18	" "	31 "
III. a	17	"	20	" "	37 "
III. b	18	"	20	"	38 "
IV. a	10	"	16	"	26 "
IV. b	9	"	13	"	22 "
Juk	12	"	16	"	29 "

212

Zprávy školní do tříd.

Odčinění křivd. Aby byly zmírněny nebo způsobeny škody v základním školním vzdělání mládeže, způsobené v době nesvobody, bylo ujasněno na zasl. školního roku 1945/46 takto zařazování:

Žáci tříd měšťanských škol nebyly v tomto roce otevřeny. Žáci, kteří byli ve školním roce 1944/45 zařazeni do 4. postupného ročníku obecné školy, jsou ve školním roce 1945/46 zařazeni do 5. postupného ročníku obecné školy.

Způsobilí žáci z 5. tř. obecné školy jsou zařazeni do II. ročníku.

Ti žáci, kteří ve školním roce 1944/45 s úspěchem absolvovali IV. třídu měšťanské školy, je zřízen jednoroční vyšší kurs.

Do toho jsou přijati i žáci, kteří absolvovali školní povinnost v 8. postupném ročníku obecné školy.

Všichni ostatní žáci, kteří v minulém školním roce navštěvovali 6. tř. a 8. post. ročník obecné školy, jsou zařazeni do těch tříd měšťanské školy, kam by patřili za normálních poměrů.

Sběr odpadových hmot: Ve školním roce 1945/46 bylo provedeno několik sběrů odpadových hmot. Celkem žáci vybrané školy odevzdali:

3600 kg papíru, 270 kg kostí, 2444 kg textilií. Dále bylo sebráno 426 kg léčivých bylin, 1560 kg hořčanů, 46 kg šípků.

Pobočky Zemská školní rada v Praze – č. j. II/2664-1-1946 ze dne 2. 6. 1946. Podle výnosu zřízení má škola od 1. září 1945: 3 obec. třídy prostupné: II., III., IV. a 2 obec. pobočky při II. a III. třídě a jednoroční učební kurs.

Od 1. října 1946 je otevřena další obec. třída pobočková při IV. třídě.

Výjezdní školní rada Výjezd školní obce se vztahuje z těchto obcí:

Chmartice – Horní Chmartice s Výrovem, Novou Vsí – Bílý Kostel s Nebušicemi a Panenskou Týnicí – Ruzyně – Hlubočepy – Motol – Jenerálka s Butovickou – Nová Ves s Nejdrucí a Novou Vsí – Větrov – Kotel sv. Kryštofa.

Průměrem výjezdní školní rady zpraven tv. Antonín Štras, ředitel – nositel odbojného okruhovského úřadu. –

Oslava státního svátku 28. října.

Svátek našeho národního osvobození – 28. říjen – oslaven v sobotu 27. října slavnostní besídkou, která byla pro veřejnost uvedena v rozdělí odpoledne v síle hotelu „Hanna". –

Kromě toho se zúčastnilo zjevného slavnostního průvodu a pořadu veřejných oslav dopoledne 28. října.

Zjevno se též zúčastnilo manifestačního průvodu a projevu, pořádaného k vyjádření souhlasu při ustavení prvního.

Oslava 7. listopadu

Oslava 28. výročí velké říjnové revoluce byla učitelským sborem a žactvem obce Ivle provedena vzorně s místní pravidelnou Rudé armády:

Vítězný 7. XI. kampionový průmsk s hudbou. Potom v sále hotelu „Komma" slavnostní projevy české a ruské a pásmo české a ruské poezie.

Vánoční besídka a nadílka

V neděli 16. prosince 1945 byla v „Kommě" uspořádána vánoční besídka žactvem obce Ivle zpřízněné s vánoční nadílkou. Pro tuto účelem provoden sběr šatstva, knih a hraček. Vlastní nadílku provádělo místní LRO.

Vánoční strom republiky.

Postavení vánočního stromu republiky, 1 vrcholu v Chvarkově se důstojného žactva zapálením vánočních svící.

354 výročí narození učitele národů Jana Amose Komenského

oslaveno školní besídkou.

Školní besídka byla uspořádána též k stému výročí narození Svatopluka Čecha.

Oslava 7. března byla provedena školní besídkou a aktivní účastí na slavnostním večeru, který pořádala místní osvětová komise.-

Ostravy 22. výročí Rudé armády

byly provázeny besídkou – průvodem veřejně a zpěvem. –

9. května 1946 se konalo v Chrastavě slavnostní předání „ženičkovské" přízny, do vlastnictví ženičkovskému v Chrastavě, Horní Chrastavě a všem okolním obcím severního okresu Chrastavského. Této slavnosti zúčastnila i žactvo naší školy zazpíváním písní.

Květnové oslavy: 4. května školní besídka společně se žáky lidové školy ženičkovské. Odpoledne vzdělávací promítání pro veřejnost. 9. května průvod. Odpoledne za účasti zast. Tz. Kvarika žactvo měšť. školy v „Koruně" vzpomínkové pásmo o 3 oddílech:

Žactvo měšťanské školy v Chrastavě
uspořádá
ve čtvrtek dne 9. května 1946 v sále hotelu „Koruna"

vzpomínkové pásmo

ve třech oddílech:

I. Porobený národ.
II. A lid povstal . . .
III. Den vítězství.

Začátek ve 14 hodin. Vstupné dobrovolné.

Knihtiskárna v Chrastavě.

Žactvo obecné a měšťanské školy v Chrastavě

sehraje

v neděli dne 26. května 1946

v hotelu „Koruna“

dramatické pásmo o 8 obrazech a prologu:

Broučci

Podle stejnojmenné knihy Jana Karafiáta

zdramatisoval Míla Kolář.

Režie: Helena Letovská. Scéna: J. Štrach.

Hrají:

Vypravěč . . . . . Jaroslav Smítka
Tatínek . . . . . Miroslav Jelínek
Maminka . . . . . Eva Jelínková
Brouček . . . . . Zdeněk Procházka
Kmotříček . . . . . Antonín Štros
Kmotřička . . . . . Květoslava Horáková
Beruška . . . . . Jaroslava Šplíchalová
Janinka . . . . . Květoslava Vojtíšková
Kovařík . . . . . Jaroslav Lamač
Cvrček . . . . . Bohumil Hadač
První brouček z roští . Jaroslav Brodský
Druhý brouček z roští . Jiří Bareš
Verunka . . . . . Jana Reisová
Verunek . . . . . Dobroslav Lhota
Broučci, broučínci a berušinky.

Začátek ve 4 hod. odpoledne. Vstupné: Dospělí 10 Kčs, děti 5 Kčs.

Čistý výtěžek ve prospěch škol.

Knihtiskárna v Chrastavě

Inspekční obvod – rozdělení.

Organizaci školství v Liberci a na libereckém okresu provedl zmocněnec ministerstva školství p. Josef Wagner. Rychlý a příznivý vývoj národního školství na Liberecku si vyžádal rozdělení území ve dvou dvůrčních školních obvodů.

Vaše škola je přidělena II. okresnímu okrsku Liberec – venkov. Tento okrsní okrsek převzal od 1. února 1946 okresní školní inspektor p. Vladimír Seifert.

Inspekce na škole.

4. září 1945 vykonal inspekci zdejší školy vládní rada min. školství Dr. A. Novák, který vyslovil MNV a ředitelství školy za provedení přípravných prací uznání.–

Okresní školní inspektor – zmocněnec min. školství – p. Adolf Wagner vykonal inspekci zdejší školy ve dnech 27. června, 18. července, 4. září a 16. listopadu 1945.

Okresní školní inspektor p. Vladimír Seifert vykonal inspekci dne 18. února 1946 a 18. května 1946.–

Prodloužené vyučování. V listopadu 1945 byla při škole ustavena prodloužené vyučování. Předsedou p. J. Špaichal, výbor sport. a tělovýchovného náčiní. Bez činnosti.

Změny v učitelském sboru.

1. října: odb. uč. Antonín Novák – tř. II. a.
1. X. 1945: učitelka domácích prací Drahomíra Nováková.
1. 3. 1946: Marie Sovadinová, uč. ob. školy
1. X. 1945: Marie Kvátková.

Od 15. IV. 1946 má uč. dom. prací Drahomíra Nováková mateřskou dovolenou a brzy po tomto byla přeložena zpět do Prahy. Pro nedostatek sil bylo ve škole školního roku vyučováno dívčím uč. pr., zapůjčením.–

Se zřetelem k zdravotnímu, mravnímu a sociálnímu ohrožení zrušila ZŠR přidělování odborného učitele Ant. Vrzáka do pohraničí a dnem 1.5.1946 jej přeložila na jeho trvalou žádost do Prahy-Radotína. Za něho byla přidělena sr. Růžena Rytířová-Beranová, která ale pro dodatečné přestavení ohrožující zdravotní okolnosti. Za ní nastoupila od 27.5.1946 učitelka Jiřina Thičerová.

Týden dětské radosti

Obě rodičovská sdružení a místní rada osvětová uspořádaly v posledním týdnu školního roku v „Týdnu dětské radosti" slavnost pro výstavu, při které byli žáci pohoštěni. Po průvodu byl den dětských her. Vrcholem 29. dne téže byl ukončen obraz místních zjevů.

Zakončení školního roku.

Školní rok 1945/46 skončil dne 22. června 1946.

Školní rok 1946-47.

Začátek

Školní rok 1946-47 začal dne 1. září 1946.

Učitelský sbor:

I. a odb. uč. František Hroník – I. třída
I. b. výp. uč. Marešová Miroslava
II. uč. : uč. Petřina Vojtěch
III. a " : odb. uč. Smítka Jaroslav – II. třída
III. b. " : odb. uč. Jirsová Anna I. třída
IV. a " : –"– Hlavsa Josef IV. "
IV. b. " : –"– Hnátková Marie V. "
Jun. " : –"– Jeliš Jan I. "
Ruský jazyk: výp. uč. Olga Jelínková

Od 1. října 1946: Gustav Šír na místě extra statuo.

Uč. práce a dom. nauky: od 1.10.1946 Anna Nixová – Jaroslavová, která před tím vyučovala na Hanzelkově školách ve Vídni.

Nábož. ošetřovatel.: farský vikář Oldřich Jiřka
" Československému: Vladimír Váňa, člen ústřední správy čs. církve v Libni.
" ústavn.-evangel.: Antonín Šplíchal, vrch. správce fary Nové Chvartatov.

Učitelce Boženě Rybířové-Renanové určena pro celý rok zdravotní a mateřskou dovolenou.

Odb. učitelka Marie Stárková-Vojnová přidělena k vyučování při reálném gymnasiu v Liberci.

Růženě Bachové, odb. uč. ustanoveno knihovní inspektorkou ve Frýdlantě.

Změny v učitelském sboru

Na pod. r. 1947 žádala onemocněla učitelka ručních prací a domácích prací Anoštka Vizová. Na její místo od 1. 3. 47 nastoupila uč. dru. prac. Marie Šídlová-Marešová.

Učitelka měšťanky Olga Jurišová od 24. 2. 47 obdržela zdravotní dovolenou. Od 15. dubna vyučuje jazyku ruskému pí Růžena Hermelštejnová-Krališová.

Od 1. května 1947 mgr. uč. dův. Marešová přeložena na měšt. školu do Hradce nad Vltavou. Do jejím odchodu nebyla dána náhradní uč. síla, proto oba IV. ročníky vyučovány spojeně.

Náboženství československému od 1. 2. 1947 vyučuje Zdeněk Novák, farář církve v Liberci.-

Přehled žactva ve školním roce 1946–47 :

Roč.	na zač. roku		přistoupilo		vystoupilo		na konci roku	
	chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.
I.a	31	–	4	–	3	–	32	–
I.b	–	38	–	3	–	4	–	37
II.	12	13	1	–	1	1	13	12
III.a	26	–	10	–	7	–	29	–
III.b	–	35	–	6	–	4	–	37
IV.a	29	–	4	–	9	–	24	–
IV.b	–	27	–	6	–	10	–	23
Jukl.	8	14	1	2	1	8	8	8
celkem	107	127	20	17	21	27	106	117
	234						223	

Zábavy v r. 1946–47 :

22. října byla uspořádána ve škole pro žactvo a rodiče školní besídka za řízení ved. V. Pelíšky. Po programu se zúčastnilo žactvo průvodu a celostátní vítězný den národní. Večer uspořádána akademie pro dospělé v „Harmoni".–

7. listopadu uspořádána opět školní besídka. Vánoční nad. ved. J. Juráš.

V neděli 22. prosince odpoledne byla v sále hotelu „Harmonie" uspořádána žactvem naší školy vánoční besídka, pro mladší Děti vánoční stromek uspořádalo při tom DRO vánoční nadílku. Byla rozdělena mezi ně za 20.000 Kčs dárků včetně pohoštění.–

V neděli 8. prosince při slavnosti vyhlášení nového statutu republiky na náměstí zúčastnili se žáci naší školy slavnosti tím, že zpívali koledu.

Některé pamětníky padlých a umučených byla vlastní přetiskou vzpomínkou – řídila uč. J. Kařízová.–

Další školní besídky byly uspořádány v těchto dnech: v pátek J. Bělyna vzpomínka na prvního prezidenta T. G. Masaryka, dále výročí Dne armády, 28. výročí tragického smrti generála dr. Milana R. Štefánika a výročí květnové revoluce. Vánoce – mimo prezidenta Budovatele – dr. E. Beneše bylo vzpomenuto vlastním pásmem, sestaveným odb. uč. Kroupkem – v sále hotelu „Kunnu".–

Inspekce na škole. Okresní školní inspektor p. Vl. Seifert vykonal inspekci na naší škole ve dnech 26. listopadu 1946, 21. ledna a 18. dubna 1947.–

Budovatelský program školní obvvolebky. Učitelský sbor se usnesl na tomto Budovatelském programu: Vybudovati v Jičínu laboratorní prostory k fyzické práci – pomoc Jičínu při mimořádných sbírek – pomoc při čerání sluneb a na zjaře – vlastní úprava hřiště ve školní zahradě, atd. – Výchova k větší zodpovědnosti za svou přípravu k povolání. Zodpovědnost k práci ve prospěch obce – Osobní kázeň – Zavádějí se zpět: jednotné učebnice pro všechny školy – (odložené při přestupu žáka na jinou školu).– jednotné

všechny normalisované prostory. Všichni žáky k vědomí, že jejich práce má sloužit celku, nikoliv jednotlivci. – Úprava parku co hřiště u školy. Sdělena zpráva o přidělení prostředků u školy na zvýšení hřiště a zahrady. Oplocení hřiště a zahrady – zrealisování a vyzdvižení – oprava a nutřní okna u školy – oprava sluchy a natření výlohů – oprava nebo zavedení nového ústředního topení – nové prostředky ve třídách – doplnění nějakých pomůcek v kabinetech – doplnění tělovýchovného nářadí

Feriální sobota. Učitelský sbor, rozšířené rodičovské sdružení a výbor školní rady projednaly zavedení školní rady o prodloužení feriální soboty a to z následujících důvodů:

ve sobotu je pro celý okres vyměřováno na hlavní školu zemědělské, kde vyučuje 5 učitelů vedlejší školy. Někteří učitelé nastupují v sobotu vlakem z školy pedagogickou v Liberci. Učení se na Zvolení. Povoleno výn. ŽÚR. č. II/I. – 50/292 ai 1946 ze dne 30.10.46.

Vzorová škola

Vedlejší škola byla navrhována na školní rok 1946–47 určena pro školu vzorovou a to v Zmuko rce ze zemědělství a obchodní výchovu

Cesta chmele. Do nábru ženců chmele se přihlásili učitelé žáci a výchovné, jež nebyli umístěni v zemědělských pracích, celkem 36. Sraceli v Kozjedech od 16. srpna do 8. září pa olazem ved. Gustava Šípa. –

Propůjčení tělocvičny DTJ.

V záležitosti místní D.T.J. propůjčil ke cvičení stranou školní výbor vybavenou tělocvičnou jmenovanou jednotě, avšak za podmínek, mezi nimiž na př. udržování pořádku.–

Dar ZŠR.

Zemská školní rada přiklidla vybavení školy na všechny pomůcky 3016 Kčs a na zákonnou a učitelskou knihovnu 3376 Kčs.

Sběry

V školním roce 1946-47 bylo žactvem sebráno:

5840 kg textilií – z toho při soutěži ve sběru textilního odpadu liberského kraje odevzpokali žáci vybavení školy 3486 kg. Osvědčili se žáci F. Chorvát ze IV. roč. (210 kg) 73. místo, H. Švarová z II. roč. (138 místo) se 153 kg a J. Kalát s 136 kg na 176. místě.

Dále odevzdáno 2484 kg papíru, 2462 kostí, 2432 pleskavky, 2365 kg kartonů, 36 kg šípků a 86 kg směsných léčivých bylin.–

Dotace ův.

Z dotace okresního školního výboru Kibice – venkov vyskvělo na 3.016 Kčs učebních pomůcek a na 3.376 Kčs knih.–

Školní spoření žactva.

Žactvo vedlejší školy v rámci samosprávy se připojilo k akci, pořádané Chvarterem spořitelnou.

Protimandelínková akce.

Žáci prohlédli vlastní brambory vlastní hektarem obcí Chvartany a Horní Chvartany a to na vyuč. a na horní škole. Mandelínka nalezena nebyla.

Sovět Č.Č.K. Na škole ustanven sovětem okruhu čsl. Červeného kříže. Sovětovým důvěrníkem je odb. uč. Anna Jirušová.

Vyučování pravé střzivo.

V r. 1946–47 provedeno vyučování pravé střzivo 2 hodiny týdně v ZNK. Vyučuje tímto nepovinným předmětu uč. A. Jirušová.

Vyučování na lůž.

Na lidové škole ženědělské vyučují tito učitelé svojí školy: Jg. Šebro, Jar. Smítan, Jg. Klaus, Fr. Kraus, ch. Hvátná.

Vánoční BOH

Žactvo sbírky v Liberci výstavu ovoceného pohraničí „Budujeme osvobozené kraje" a „Pomáhá mezinárodní tombolu". Při tom též zoologickou zahradu.

Vánoční měsíc

Vánoční směny, jež se konala v neděli 27. října 1946 se zúčastnilo učitelstvo a žactvo takto:

I. a II. ročník vyčistil ulice města. III. ročník provedl úpravu okolí školy a parku. IV. ročníky a ZNK vyrobily při novém materiálu ze vyřazených starých oken a část Děvčat ze IV. roč. pomohla v vánoční kavárně „Konopínky hrajících vánoční".

Zajištění žactva

Všechno žactvo a učit. sbor pojištěno proti úrazu u „Prvního městského zjednaného pojišťovny – pojištěno K. 21.000/2.546 ve lo od 1. září 1945.

Uhelné prázdniny

Vyučování v obč. roce 1947 začalo dne 6. ledna 1947. Již lounského jaru, kdy byla mírná zima, byla upozorněna výjezdní školní rada a MNV., že je ve škole nedostatečné ústřední topení. – Téhož dne hlavní teplota pod –22°C – byla ve třídách teplota od – 2 do + 5°C. Proto byly žákům dány domácí úlohy a žákům propuštěno domů. Do školy docházeli žáci pouze 2x v týdnu pro domácí úlohy. Toto nouzové vyučování trvalo do 15. ledna 1947, kdy mrazy polevily.

Dar ČČK

Československ. Červený kříž v Liberci daroval 59 žákům 159,30 kg mouky a 30,80 kg kakaa.

Patronát nad školou

Průmyslové podniky zdejšího města byly požádány, aby převzaly patronát nad zdejší školou a pomohly tak škole vyřešit poměry, které potřebuje.
Kutnora darovala 5.000 Kčs a přidělena Melichar v Horní Chrastavě se svolila odpracovati potřebná výpomoc jednou měsíně 1 pracovní hodinu. Do konce roku 1946/47 odvedeno 20.000 Kčs. Tento obnos určen k zakoupení nezbytného vybavení ve škole.

Zakoupení promítacího přístroje.

Z fondu fibrového a obzvláštního ústavu MŠO v Liberci zakoupen promítací přístroj Zeis č. 24106 za 5000 Kčs, který má cenu 15.000 Kčs.–

Týden bezpečnosti.

V rámci týdne bezpečnosti byla žactvu uspořádána členem SNB přednáška o dopravní bezpečnosti.

Zakrňovací práce se zúčastnily všechny třídy. Konalo se v areálu Chvatěrubské Hlavní třídy. Odpracováno 3240 hodin. Žáci zhotovili za 1 hodinu do stáří 14 let 9,50 Kčs a starší žáci 5,60 Kčs.

Sbírka Rumunsku vynesla mezi žactvem 778,80 Kčs

Hlavinky žactva. Pro žactvo zhotovujeme volební prospěchy, na které dostávají žáci bez listů po 1 volném dnu. O hlavní 2 vysokoškolské přestávce vydáváme žactvu mléko.-

Týden dětské radosti.

Výlety: na kole: Jablonné, vycházky pod Radhošť - Kunčice.

Pěšky: Jiřích, Libere.

na kole: Jizerské hory, Liberec.

autobus: Vsetín

Hry na hřišti - zrušena.

Ke konci června 1947 „Dětský den". Zapokolu průvod a veřejné cvičení na „Střelnici" - odpoledne: „Veselé odpoledne, hudební a vybíjené zápasy, střelnice, kopanéty, kolotoč, bohaté občerstvení, zápasy v pytli, veselé výstupy, odměny atd.-

Tělovýchovné slavnosti

15. června 1947 se zúčastnila žactvo naší školy průvodu tělovýchovných slavností v Libni-Vysočanech. Dopoledne bylo žactvo přítomno odbornému pronunciu T. G. Masaryka v Říčanech I. V prostoru byly oči prohlédnuty na letišti. Odpoledne cvičilo z naší školy 15 žáků.

Ve dnech 19. až 24. června 1947 se zúčastnili žáci naší školy průvodu tělovýchovných slavností v Praze. Na veřejném vystoupení cvičilo celkem 70 žáků.

Upnání na práci.

Výnosem MŠO č. 7-128.052/47-II-3 ze dne 6. června 1947 je pobočná škola v práci učitelka upnána na nejlepší školu na Vinohrady Libeň-Vysočany.

Zakončení školního roku.

Školní rok 1946-47 zakončen dne 28. června 1947.

Školní rok 1947-48.

Zahájení školního roku: Školní rok 1947-48 zahájen normálně dne 1. září 1947

Učitelský sbor

Josef Líška, ředitel školy. Narozen 6.4.1900 v Lorenicích u Jičína. Absolvoval 4 tř. reálky a učit. ústav v Jičíně. Maturoval 1919. R. 1918 v rakouské armádě (Lvova v Galicii). 1938 v květnu a na podzim jako velitel roty v pohraničním pevnostním pásmu) –

Vyučoval na obecných školách od r. 1919 na Horní Prandlicích v Lánech na Důlku, v Bělé, Bohosudově, Žokánicích, Bělé. Od r. 1925 na měšt. školách (po zkoušce způs. II. odb.) v Rohozcově Bělé, kde byl od r. 1935 ředitelem obecné, měšťanské a hš. školy do ~~konce~~ června 1945. V červnu 1945 ustanoven ředitelem zdejší školy.

Josef Hlaváč, odb. učitel IV. oddílu, způsob. 1940, narozen 11. 7. 1909 v Horní Lhotě Vychytají. –

Vystudoval učitelský ústav 1924–1928 v Hradci Králové. Zpřísahal se 15. srpnem 1940.– Ponucen učit v 7.– Vyučoval na obecných školách od 1929 v Horním Přišopole, Chvastavě, Staré Vsi na Liberecku, od 7.12.1938 v Sulici, Dolním Ředicích a Hlinném a od 5.10.1945 na zdejší škole.–

Marie Horáková – 30.7.1912.–

Učitelský ústav 1922–32 v Praze. II. odbor 1938 – Na obecné škole od 1932 na Říčanku v Jeronýmově, Chodově, Sulci, Lipence, Libiši. Na měšťanské od 1938 v Mariánovicích, Uhříněvsi, Úvalech, Karlíně, Smíchově a od 1.11.1945 na zdejší škole.–

František Kracík 17.4.1912.

Učitelský ústav v Jičíně 1924–1931 – I. odbor 1942 v Chrudimi.– Ponucen učit v zál.–
Na obecné škole od 1931 na Zámečku v Mnichově, Novém Městě a Bělíně, Jáe v Kunici na Vysokomýtsku. 22.10.1943 do 20.4.45 v Polském lutki na Klatovsku. Od 1.10.1945 na zdejší škole.–

Jaroslav Smítka 24.4.1913.

Učitelský ústav v Mladé Boleslavi 1928–1932 – Ponucen učit v zál. Na obecné škole od 1933 v Běrunicích, Peckách Milčicích, Velké Bukovci, od 1939 na měšťanské škole v Petrovicích, Praze a od 1.9.1945 na zdejší škole.
IV. odbor 1938.–

Karel Šír 20.9.1919.

učitelský ústav v Jičíně 1934-1938.
I. odbor 1948.-
Na obecných školách od 1938 v Dolních Kralovicích, Českém Dubě, Rozvoji, Smržovce, Cholticích, Chvarkově a od 1.9.1947 na vojenské škole.-

Anna Šimůnová-Brachátková 27.12.1915

učitelský ústav v Chrudimi 1930-1934. I. odbor 1946.
Na obecných školách od 1935 v Dobruši, Rozsyni, Hlinsku, Hvozdnici, Šumvalě, od 1939 na měšťanské v Šumvalě, Hlubyšce, Šumvalě, Hvozdnici a od 1.9.1946 na vojenské škole.

Vojtěch Pelíška 14.1.1914.

uč. ústav dokončeno 1929-1933.- Na obecné škole od 1933: Vlčí Age, Lelo Slatina, Rychnov měšt., 1939 Jeníkov (Chilunko), Bořislavec u Libice a od 1.9.40 zde.

Marie Šíchová 14.6.1925

uč. ústav pro uč. obm. n. Hradec Králové 1943-46, zde od 1.3.1947.-

Růžena Semmelšteinová

uč. ústav 1933-1937 v Mukačevě.
Žila vlastně v Osvětimi.-
uč. měšťky od 1.10.1937 v Chmelníku, Ankov-Brouška, Vesel a od 15.4.1947 zde.-

Jaroslav Bradáč 30.12.1921.–

Ped. úkon v říjnu 1937–1941. I. odbor 1948.–
Vlastní školu od 1942 v Přepeších, Dolních, Dolním Benešově a od 1.9.1947 zde.–

Rozdělení karet

	Vůch.	chl.	d.	Čes.	Slov.	Něm.	Jiné	Vzdělávací: ř.k.	čel.	čel.-ev.	bez v.
Ia	45	45	–	36	4	4	1	24	5	6	5
I.b.	35	–	35	32	1	2	–	20	10	1	4
II.a	25	25	–	24	–	–	1	14	7	2	2
II.b	29	–	29	28	1	–	–	21	8	–	–
III.a	26	26	–	26	–	–	–	17	6	2	1
III.b	32	–	32	31	1	–	–	14	12	3	3
Juk	24	14	10	24	–	–	–	16	4	2	2
	216	110	106	201	7	6	1				

Vánoční škola. Ve školním roce 1946–47 byla zřízena škola vánoční v obecnické nauce a němčině. Ve školním roce 1947/48 je vánoční vyučování rozšířeno o ruštinu a fyziku.

Chmelová brigáda: Ve chmelové brigádě bylo 18 žáků 1. a 2. ročníku. Vedoucí hlav. Gustav Šír.–

Ve výroční den úmrtí prvního prezidenta republiky T. G. Masaryka byla uspořádána v neděli 14. září žákovem naší školy v síni kina pietní vzpomínka. Ve škole v pátek 12. září.–

Pěvecká soutěž. Sokolna uč. v Praze na závodě zároveň výjezdní školní rady a to z těchto důvodů: 1.) Většina učitelstva vedení školy navštěvuje v sobotu vyvolenou školu pedagogickou v Libni. 2.) Část učitelstva vyučuje v ten den na lidové škole venkovské. 3.) V sobotu se ve vedení různých závodech nepracuje. V ten den odstraňují rodiče nákupy pro své děti. –

Psychogenologická prohlídka učitelstva. V listopadu 1947 bylo v Libni provedena prohlídku všeho učitelstva v novém. stavení. Za učitelstvo vedení školy nebylo zkoumáno zdravotních zařízení. –

10. výročí úmrtí T. G. Masaryka: 15. září 1947 bylo školní slavnostní veřejnosti uspořádáno výročí úmrtí T. G. Masaryka.

Pět let Bezruč. 3. října byly 80leté narozeniny národního básníka, slezského barda, Petra Bezruče oslaveny školní veřejnosti a téhož dne večer pro veřejnost programem v síle hotelu „Koruna". Recitace žáků a učitelstva naší školy, program sestavil odb. uč. Fr. Hrnčík. Čtený výtěžek byl věnován knihovně. –

24. říjen Školní veřejnost k 24. říjnu sestavil odb. uč. Karel Šír. Zásluhu o zdařilého spolčení oslavy 24. října na náměstí. Dále bylo přičteno 24. X. přestletovému zapůjčenému štafetovému běhu a večer tělovýchovné veřejnosti Sokola. –

30. výročí revoluce SSSR

bylo vyjmuto v práci 7. listopadu školní bezplatno a mír pro obyvatelstvo. Pátrano stav, větší, tamější a první vstávání Přestavba Zaitsev. –

Den spořitelní.

Ke dni spořitelní uspořádala místní spořitelna zdarma filmové představení pro mládež vnějšího a školního věku. Vedení spořitelny promluvil k žactvu o významu spoření. –

Lékařské filmy

Dvě přednášky vyhlášeny k prodávání léčení jsou zjednávány výpůjčí 16 mm filmy od půjčovny z Liberce a z Plzně. Jako od lidové školy zemědělské, která je má zdarma od ministerstva zemědělství v Praze. – Výjimečně jednou za měsíc navštěvují žáci zvláštní za měsíc vstupné školní představení v místním kinu.

Sběr bylin

Na kontrolní list č. 1992 bylo celkem odevzdáno 58,40 kg léčivých bylin. –

Nový okresní tajemník a vedoucímu lékárny

bylo zřízeno místní okresní tajemníka dne 5. listopadu 1947 instruktorkou firmy Sedláčka a Ve- věčnou z Prahy. –

Prohlídka školy: O prázdninách a dovolenou byla prohlédnuta všechna hromadiště žákovského hlavního chvostarského a hromochranného. Veškerý žádné manželinka hromadná, nalezena nebyla.

Školní nepřehled. V místní přádelně Selva 17 – chlapcích byla zařízena jedna třída uspořádána pro zaměstnance závodu Selva. Při té příležitosti se zámoří nosta továrny, zámořské, již bude 1 hodina měsíčně odpracována a z nějakého již bude ve škole měšťanské zřízen školní nepřehled.

Darovaná žákům. Zaměstnanci Kovoprůmyslových závodů v Chrastavě darovali škole kovový přístřešek na kola. Přístřešek byl slavnostním darováním.–

Vydávání přesnídávek. Zamezeno vydávání přesnídávek zdarma a to 1 housky à 50 gr. bez bílkové a 1/4 l mléka. O mléko zájem nejevil zájem, mléko zbývá, proto jsou vydávány pouze housky.

Místo extra statnu, při škole bylo pro školní rok 1947–48 žádáno výn. min. čj. II/2664/4 ze dne 1946 místo zast. odb. učitele extra statnu.–

Výročí smrti Karla IV. bylo vyznamenáno celozákladnímu shromáždění, jakož i 100. výročí narození Elišky Krásnohorské.

31. X. 1947 v soutěži pořádané byli 3 žáci odměněni vkladní knížkami s vkladem à 50 Kčs, 30 žáků po 10 Kčs a 6 žáků obdrželo knihy

Samosprava. Ve vsi byla zavedena žákovská samosprava takto složení: předseda, místopředseda, tajemník, pokladník, kulturní referent a 2 pořadatelé.

Sběr kořenů a bylin. Místním odbytem odevzdáno 100 kg kořenů. Celkový sběr léčivých bylin vynesl 58,40 kg různých drog.-

Jubilejní zasedání. Všichni žáci byli prohlédnuti 19.11.1947 obv. lékařem MUDr. J. Těhýnem.

Sjezdu zemědělců v Praze byl přítomen ob. uč. Fr. Novák.

Významné dny. Letošní dny se dostalo písemného uznání za vzorné provedení oslavy 30. výročí vzniku SSSR od ústřední rady osvětové v Liberci.

Únorové události ve škole. 24. února 1948 byla k výročí úmrtí Masaryka zaměstnancům školní a vnitřní provedena jednohodinová manifestační přestávka od 12 do 13 hodin. Průběhu se zúčastnila celá mládež LDO, formovaná ma zjezdu zástupců rad v Praze dne 22. 2. 1948. Všichni členové učitelského sboru zůstali v protokolu s zaměstnanky, mládež LDO vytlačeni. Ze sboru nebyl nikoho postižen únorovými událostmi.-

Nový ministr školství: 1. března 1948 ujal se opět vedení věcí školských první ministr školství a osvěty v obnovené republice univ. prof. Dr. Zdeněk Nejedlý, aby dokončil dílo, započaté po revoluci v květnu 1945.–

Výročí 90. narozenin prezidenta T. G. Masaryka, 30. výročí Bojů u Bachmače a 5. výročí bojů u Sokolova a 30. výročí vzniku Rudé armády bylo vzpomenuto na žákovské besídce 5. března 1948 ve škole. Pro veřejnost byla zvláštní i obecnou školní besídka v neděli 7. 3. 48 v sále hotelu „Koruna".– Prostředí těchto vzpomínek byla věnována zvláštní pozornost při obst. výzdobě.–

10. března vzpomínka prvního výročí podepsání smlouvy o přátelství a vzájemné pomoci mezi ČSR a SSSR.–

Změna v učit. sboru: Od 1. 3. 48 ustanovena na jedenáctiletce odb. uč. Růžena Bílkovská, Praha XV., jmenovaná však pro umoc vůbec nenastoupila. Později byla penzionována. Od 1. dubna 48 byla jako zástupkyně ustanovena odb. uč. Vlasta Křepánková z Liberce. Uč. Vojtěch Petříček nastoupil uč. službu od 1. dubna 1948 na obecné škole v Chrastavě. Učitelka ručních prací Růžena Kemelštejnová byla dne 9. dubna 1948 přeložena do Liberce (později odjela do Palestiny) a na její místo nastoupila Julie Tomaszí z Liberce.

„Národní směny učitelství" v měsíci 21. března 1948 za účasti okr. učitelstva a zástupce naší školy pro celý okres sbírku nepotřebných knih. V Chrastavě bylo sebráno 10.500 kg papíru, 18.000 kg železa a litiny, 552 kahů, 4.000 kg textilií a 120 kg kostí. V Horní Chrastavě 10.600 kg železa, 1200 kg papíru, 250 kg textilií a 100 kg kostí.–

Lesní brigáda: V týdnu lesů a stromů zúčastnilo se po 3 dny jarního vysazování lesního stromku v prolesí Kamí Křtka a Kiolo sv. Kryštofa.

Inspekce Osv. Vl. Seifert vykonal inspekci na zvláštní škole 18. a 25. 11. 1947. Dne 6. května 1948 vykonal inspekci školy osv. František Šilhý, který byl ustanoven od 1. března 1948.–

Vánoční nár. sbor: Důkladné seznámení s ustanovením nového školského zákona. Brzo zahájení nového školního roku se prodloužují učební osnovy. Týden před zahájením se učiní přípravy na vyučování. Učitelstvo bude v vyšším počtu studovat na pedagogické fakultě. Zapojení do kulturní a uvědomělé práce v obci. – Dožínkové zjazdy. – Cesta pro jaro v obecní knihovně – Částečné noviny. – Pravidelné prohlídky zjazdu lékařem (asi 1 x za rok). – Soutěžení zjazdu v průvodu, vozpěvu, ve sboru.–

Protimanželská akce Žástvo pracovalo v rámci letošní protimanželské akce prohlídkou míst bombardování v katastru obcí Chrastany a Horní Chrastany po 3 dny od 7.- 12. června. Chronologická zaznamenána nebyla.

Výlety: 8. a 9. června vykonali autobusem žáci IV. a., IV. b a ZUK školní výlet do Prahy, Lán, Kladna a Lidic. V tyto dny byli žáci II. a a II. b v Českém ráji u Turnova a Pražanských skalách (vlakem).- I. a a I. b navštívili autobusem Horšovsko, Děčín, Litoměřice, Terezín a Žatec.-

18. června navštívili všichni žáci školstvo výstavu v Liberci a přitom vykonali prohlídku Liberce. Žáci ZUK byli na exkursích v průmyslových závodech v Chrastavě, Chotyni a Hradčanech nad Nisou.- Rodičovské sdružení darovalo výtěžku na výlety 5.000 Kčs, MNV Horní Chrastava 1.000 Kčs, ÚV Č. národa 500.- Kčs a SNR 1.000 Kčs.

Květnová revolucí Při vzpomínce květnové revoluce byla uspořádána žákovská besídka pro veřejnost v síle lidu „Komna".-

Zahraniční rekreace. ONV - OPK vyzvala řed. školy, aby podle daných směrnic byl vybrán ze školy jeden žák pro zahraniční rekreaci. Žákovské tříčlenné samosprávy odeslaly žáka II. roč. Z Ostravy, který byl o prázdninách na Slovensku.-

Pomoc válečným obětem. V rámci akce „Pomoc válečným obětem" zorganizovali žáci ČCK mezi školou sbírku šatstva a obuvi. Sbírka odstávala většinou do Prahy. Sebrá-no značné množství obuvi, kabátů, kalhot, kabát, ko-šil, čepic, bačkor, mužek, vetrů atd.-

Žáci na sletě. 46 žáků a 62 žákyň naší školy se zúčastnilo Všeškolského sletu v Praze. Provázel je odb. uč. Jos. Klouček a odb. uč. A. Jirušová.

Sběr Ve školním roce 1947/48 bylo žactvem sebráno a odevzdáno:

18.764 kg papíru, 36.430 kg železa a litiny
8.426 „ textilu 460 „ kostí, 2460 kahů
27 kg léčivých bylin, 465 kg žaludů, 22 kg buk-vic, 865 kg kaštanů, 362 kg makovic

Zakončení školního roku.

Školní rok 1947/48 ukončen dne 28. června 1948 slavnostní besídkou. Žáci byli poučeni, jak mají vy-pravovat o žních, aby bylo vše stejno.